Висновок. В результаті зменшиться до мінімуму готівковий обіг грошей. Всі доходи населення отримуватиме на електронні картки, якими й буде розраховуватися в магазинах з автоматичною сплатою певного відсотка (звичайно більшого 3,5 % у зв'язку з включенням до податку на купівлю ПДВ та інших податків) націнки до ціни товарів. Консервативна частина суспільства, яка звикла розраховуватися готівкою, зможе отримати її в банкоматах, але із сплатою комісійних відсотків за обмін електронних грошей на готівкові, адже ця готівка призначена для використання на споживчі цілі і при купівлі товару за готівку податок вже не буде стягуватися. Ліквідація готівкового обігу зробить прозорими всі товарно-грошові відносини, а це значить, що здійсниться мрія всіх президентів і прем'єрів – повністю ліквідується корупція. Доходи і витрати всіх членів суспільства можна буде легко проконтролювати. Бізнес, нарешті, стане чесною справою, отримуватиме чесний прибуток і буде вірити владі та активно інвестувати в розвиток, що знову ж таки збільшить бізнесові обороти, а значить і обсяги нових надходжень до бюджету. В результаті ми отримаємо гіперактивну економіку, чесний та активний бізнес, здорову атмосферу в суспільстві.

Література

1. Розподіл видатків державного бюджету України на 2012 рік : додаток № 3 до Закону України "Про державний бюджет України на 2012 рік".
2. Щодо динаміки показників зведеної інформації "Основні статистичні дані про діяльність державної податкової служби України" за І півріччя 2011 року : аналітична записка [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.business.ua/upload/news/economika.doc. – 18 с.
3. Росія: загальна інформація [Електронний ресурс] / Укр. нац. інформ. агентство. – Режим доступу: http://svit.ukrinform. ua/Russia/russia.php
4. США: загальна інформація [Електронний ресурс] / Укр. нац. інформ. агентство. – Режим доступу: http://svit.ukrinform. ua/USA/usa.php
5. Франція: загальна інформація [Електронний ресурс] / Укр. нац. інформ. агентство. – Режим доступу: http://svit.ukrinform. ua/France/france.php
6. Кендюхов А. Какая налоговая реформа нужна Украине? [Электронный ресурс] / А. Кендюхов, А. Ярым-Агаев. – Режим доступу: http://kendyuhov.in.ua/index.php?type=full&name= nstat/nstat_2.html
7. Валовий внутрішній продукт і валовий національний доход України за 2011 рік : експрес-випуск № 02/4-28/98 / Держ. служба статистики України. – 30.03.2012. – 49 с.
8. Статистичний щорічник України за 2010 рік. – К. : ТОВ "Август Трейд" 2011. – 560 с.
9. Schneider F. Shadow Economies all over the World [Electronics resource] / F. Schneider, A. Buehn, C. Montenegro. – 2010. – Access mode : http://lsfiwi.wiso.uni-potsdam.de/projekte/schattenwirtschaft/Working%20Group%207/03%20Buehn_Schneider_Shadow_Economies_potsdam2010.pdf

УДК 338

С. О. МИХАЛЬЧИК, Л. Ю. МИХАЛЬЧИК
Хмельницький національний університет

ОРГАНІЗАЦІЙНА ІНТЕГРАЦІЯ ЯК ШЛЯХ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПЛАНУВАННЯ, ВПРОВАДЖЕННЯ ТА ЕКСПЛУАТАЦІЇ ІННОВАЦІЙНИХ ЕНЕРГОЗБЕРІГАЮЧИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Розглянуто питання підвищення ефективності планування, впровадження та експлуатації комплексу інноваційних енергозберігаючих технологій за рахунок організаційної інтеграції в проектах цього виду на прикладі товариства з обмеженою відповідальністю "Ізяслав–Ріпак–Полісся".

In this article the question of increase of efficiency of planning, introduction and exploitation of complex of innovative energy-saving technologies is considered due to organizational integration in the projects of this kind on the example of limit liability company "Isyaslav–Ripak–Polissya".

Впровадження різного типу інновацій – як технічного, так і технологічного, організаційно-управлінського та інших різновидів – має своєю метою скорочення витрат та інтенсифікацію процесу діяльності. Але на етапі оцінки та планування впровадження заходів при розрахунку їх економічної ефективності досить часто не враховується синергічний ефект від запровадження комплексу заходів і майже не здійснюється пошук альтернатив для появи і забезпечення значимості цього ефекту. Такий стан справ в переважній більшості навіть Інноваційно-активних організацій спонукає розглянути цю проблему з наукової точки зору з метою сформувати методичні підходи до оцінки доцільності запровадження комплексу інновацій або окремих рішень.

Звісно, можливість отримати синергічний ефект від запровадження одразу комплексу інновацій досить приваблива – але реалізація таких проектів ускладнюється відповідним зростанням суми одночасних інвестицій та неможливості деколи забезпечити безперервність виробничого циклу. Все це змушує більш критично оцінювати заходи і відповідно критерії оцінки цих заходів.

При жорстких критеріях оцінки привабливість деяких інноваційних проектів може бути оцінена хибно зогляду на дублювання деяких витрат і видів робіт. Наприклад, підвищення кваліфікації працівників керівної

ланки може бути враховано повторно незважаючи на незначні відмінності в курсах. Те ж можливо зазначити і з точки огляду технічних можливостей обладнання – частіше за все можливості, що вимагаються від нового типу обладнання, надаються засобами з схожим функціоналом. В такому випадку розділення в часі впровадження таких заходів може краще всього бути характеризовано народною приказкою – "скупий платить двічи". Але і взаємне виключення цих дубльованих елементів витрат не дозволяє в повній мірі інтегрувати різні інноваційні заходи в одну комплексну модель зогляду на втрату інвестиційної привабливості деякими з елементів. Та це не є підставою відмовлятись від інтеграції таких заходів в комплекс, якщо застосувати до управління витратами інноваційного проекту принципи управління маржинальним прибутком підприємства. Якщо згадати вчення про маржинальний прибуток то його сутність полягає в перерозподілі постійних витрат підприємства зокрема задля забезпечення прибутковості кожного з типів продукції. Саме такий принцип запропоновано використати при розподілі інвестиційних витрат при реалізації комплекса інноваційних заходів.

Як приклад в рамках розробки цієї ідеї було наведено розробку впровадження комплексного інноваційного енергозберігаючого та екологічного проекту, що було проведено на замовлення та на основі даних про виробничу і господарську діяльність агропромислового підприємства – товариства з обмеженою відповідальністю "Ізяслав–Ріпак–Полісся". Як екологічний цей проект дозволяє характеризувати зміна в складі викидів сільськогосподарської техніки. Це дозволить залучити до інвестиційних коштів державні гранти та кошти міжнародних природозахисних організацій а продукції підприємства отримати так званий "зелений імідж".

Таблиця 1

Утворення токсичних речовин при спалюванні органічного палива, г/кг

Шкідлива речовина	Дизельне паливо	Природний газ
CO	7,1	–
C_xH_y	16,4	–
NO_X	26,4	0,063
Сажа	13,2	0,24
Свинець	–	–
Бензопірен	$10,5 \cdot 10^{-5}$	–
SO_2	4,8	0,0006
Альдегіди	1,2	–

Першою з складових цього комплексу заходів мала б стати кампанія по переобладнанню сільськогосподарської техніки для роботи на газовому паливі за газодизель ним циклом. Це досить типовий проект і незважаючи на свій на перший погляд довершений вид має стати лише першою ланкою в низці інноваційних заходів. Щоб мати уявлення про зміну паливної ефективності типового парку обладнання сучасного сільськогосподарського підприємства проведені розрахунки систематизуємо у вигляді таблиці 2.

Таблиця 2

Термін окупності переобладнання під стиснений природний газ сільськогосподарських машин

Модель трактора, сільсько-господарської машини	Витрата палива			Витрата на 1 год. роботи		Період окупності, років
	у режимі дизеля, л/год.	у режимі газодизеля		у режимі дизеля	у режимі газодизеля	
		газ, $м^3$/год.	диз. паливо, л/год.			
ДТ-75	16	11,2	4,8	110,4	87,296	0,80
К-701	40,5	28,35	12,15	279,45	220,968	0,44
МТЗ-82	13,5	9,45	4,05	93,15	73,656	0,85
Т-30	6,8	4,76	2,04	46,92	37,1008	1,50
ТТЗ-80	8,7	6,09	2,61	60,03	47,4672	1,17
ХТЗ-200	35	24,5	10,5	241,5	190,96	0,47
ЮМЗ-615	10,3	7,21	3,09	71,07	56,1968	1,11
John Deere 7930	19,8	13,86	5,94	136,62	108,0288	0,64
Зернозбиральний комбайн	26,2	18,34	7,86	180,78	142,9472	0,58
Кормозбиральний комбайн	28,5	19,95	8,55	196,65	155,496	0,54
Кукурудзозбиральний комбайн	24,3	17,01	7,29	167,67	132,5808	0,63
Бурякозбиральна машина	27,4	19,18	8,22	189,06	149,4944	0,56

Перенавчання механізаторів і обслуговуючого персоналу, отримання ними допусків на роботу з судинами високого тиску та потрібних навиків експлуатації дозволяє доповнити цей проект автоматизованою заправною станцією Gallileo Nanobox щоб не витрачати зайві кошти, купуючи стиснений газ на АГНКС (автомобільній газо-наповнювальній компресорній станції). Це не тільки зменшить холостий пробіг авто, але і дозволить втричі скоротити витрати на газ для паливних потреб порівняно з купівлею його на заправних станціях. І тепер інноваційний енергозаощаджуваний проект може бути доповнений заходом, що дозволить ще більше піднести ефективність використання моторного палива і по суті створити замкнений цикл переробки відходів сільськогосподарського виробництва, а саме – будівництво газгольдерів. Як сировина для виробництва біогазу можуть виступати різні типи неліквідних запасів сільськогосподарського підприємства, систематизовані в таблиці 3.

Таблиця 3

Вихід біогазу із певних субстратів

Субстрат, т	Вихід біогазу, м^3
Гній ВРХ природний (85–88 % вол.)	54
Гній ВРХ самосплавной (95 % вол.)	22
Гній свинячий природний (85 % вол.)	62
Гній свинячий самосплавной (95 % вол.)	25
Пташиний послід клітинний (75 % вол.)	103
Пташиний послід підстилковий (60 % вол.)	90
Силос кукурудзяний	180
Свіжа трава	200
Молочна сироватка	50
Зерно, борошно	538
Фруктовий і овочевий жом (80 % вол.)	108
Буряковий жом (78 % вол.)	119
Барда зернова (93 % вол.)	40
Мезга картопляна (91 % вол.)	32
Жир (чистий, 0 % вол.)	1300
Відходи бійні (тільки кров, канига, м'які тканини)	300
Коренеплідні овочі	100
Технічний гліцерин	500
Рибні відходи	300

Як бачимо, при всій різноманітності сировини, сільськогосподарське підприємство має можливість забезпечити біогазову установку компанії ZORG одразу кількома типам сировини для покриття потреб у вихідному матеріалі.

Таблиця 4

Характеристики біогазової установки корпорації ZORG

Характерний параметр	Одиниця виміру	Значення
Продуктивність за сировиною	т/добу	60
Вихід біогазу	м^3/добу	3229
Вихід електроенергії	кВт/добу	7750
Кількість основних реакторів	шт.	1
Обслуговуючий персонал	осіб	1
Необхідна площа	га	0,4
Вихід біодобрив (99 % вол.)	т/добу	39

За Законом України “Про внесення змін до деяких законів України щодо встановлення “зеленого тарифу” забезпечується обов'язкове придбання постачальниками електроенергії (енергоринком) від наступних джерел: малі гідроелектростанції; вітрові електростанції; сонячні електростанції; електростанції, що використовують біомасу в якості палива.

Ставка зеленого тарифу періодично встановлюється постановами Національною комісією регулювання електроенергетики України (НКРЕ) у розмірі “подвоєного середньозваженого тарифу на електричну енергію”, яка закуповується в енергогенеруючих компаній за рік, що передує року встановлення тарифу. Ставка “зеленого тарифу” існує для кожного виду джерела альтернативної енергії [1, с. 1–26].

Станом на листопад 2011 р. і дотепер діє ставка зеленого тарифу для виробників електроенергії із біомаси у розмірі 1,32 грн/кВт. За допомогою цієї біогазової установки ми зможемо забезпечувати власні потреби газу, а також реалізовувати надлишки електроенергії. Газ ми будемо використовувати 300 м^3 протягом 170 днів. Також протягом цих днів ми будемо реалізовувати 7000 кВт електроенергії. Решту 195 днів ми будемо реалізовувати по 7700 кВт електроенергії.

Розрахуємо річний прибуток, який ми отримаємо від продажу електроенергії:

$$П = (O_1 \cdot T_1 + O_2 \cdot T_2) \cdot Ц = (7000 \cdot 170 + 195 \cdot 7700) \cdot 1{,}32 = 2691000 \text{ грн}, \quad (1)$$

де O_1 та O_2 – обсяги реалізації електроенергії, кВт; T_1 та T_2 – періоди, протягом яких буде реалізовуватись електроенергія, днів; $Ц_{ел}$ – ціна за 1 кВт електроенергії, грн.

Річний прибуток від використання газу становитиме:

$$П = O_г \cdot T_1 \cdot Ц_г = 300 \cdot 170 \cdot 3{,}62 = 184620 \text{ грн}, \quad (2)$$

де $Ц_г$ – ціна за 1 м^3 газу, грн.

Таким чином наведені характеристики кожного з заходів окремо доводять ефективність його запровадження, а комплексність застосування та можливість перерозподілити витрати на реалізацію кожної з частин цього інноваційного проекту дозволяють забезпечити належний рівень ефективності всьому комплексу заходів.

Детальний обрахунок дозволяє стверджувати що даний метод управління витратами комплексного інноваційного проекту може і має бути адаптований під інші за сутністю проекти з високими обсягами фінансування незалежно від джерел формування і акумулювання цих коштів.

Література

1. Україна. Закони. Про внесення змін до деяких законів України щодо встановлення "зеленого" тарифу : закон : за станом на 25.09.2008 р. / Верх. Рада України. – Офіц. вид. – К. : Парлам. вид-во, 2008.

2. Луканин В. Н. Промислово-транспортна екологія / В. Н. Луканин. – М. : Вища школа, 2001. – 189 с.

3. Кухаренко П. М. Особливості застосування газоподібного палива на сільськогосподарських тракторах / П. М. Кухаренко // Праці ТДАА. – 2001. – Т. 17, вип. 22001. – С. 107–113.

УДК 338.2

М. В. ОЛІЙНИК
Хмельницький національний університет

ДІАГНОСТИКА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНО-КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ: СУЧАСНИЙ АСПЕКТ

Досліджено підходи до визначення сутності інтелектуально – кадрового потенціалу. Здійснено аналіз сучасної трудоресурсної ситуації в Україні та визначено напрями подолання негативних тенденцій у цій сфері. Запропоновано шляхи врегулювання негативних тенденцій у розвитку кадрових ресурсів.

Researched approaches to determining the nature intellectually – human resources. The analysis of modern labor resource situation in Ukraine and the directions of overcoming negative tendencies in this field. A solution to the negative trends in human resource development Researched approaches to determining the nature intellectually - human resources. The analysis of modern labor resource situation in Ukraine and the directions of overcoming negative tendencies in this field. A solution to the negative trends in human resource development.

Постановка проблеми. Актуальність обраної теми обумовлена тим, що в даний час інтелектуально-кадровий потенціал є визначальним в ефективності господарювання і конкурентної переваги на ринку для підприємства. При цьому аналіз поточного рівня використання інтелектуально – кадрового потенціалу відображає недостатньо повне залучення даного ресурсу до відтворювального процесу.

На мікроекономічному рівні це приведе до підвищення результативності діяльності цього підприємства і його положення на ринку. На макроекономічному рівні, вирішення проблеми підвищення використання інтелектуально-кадрового потенціалу вирішує ряд найважливіших проблем – ефективності даного підприємства, стимулювання його розвитку, підвищення рівня зайнятості за рахунок підвищення привабливості праці як чинника виробництва.

Постановка завдання. Метою роботи є узагальнення теоретичних і методичних положень діагностики інтелектуально-кадрового потенціалу підприємства та обґрунтування практичних рекомендацій.

Виклад основного матеріалу. Сучасному стану інтелектуально-кадрового потенціалу та його діагностики властивим є поглиблення негативних тенденцій, зокрема продовжує звужуватись демографічна база відтворення трудового потенціалу через зниження народжуваності, збільшення смертності, скорочення середньої тривалості життя, погіршення статевовікової структури, загального старіння населення тощо. На сьогодні є вади у сфері кадрового потенціалу, які негативно позначаються на макроекономічних показниках, і загалом на соціально-економічній ситуації в нашій державі. Без підвищення кількісних і якісних показників інтелектуально-кадрового потенціалу, Україна не зможе успішно конкурувати з іншими країнами. Отже, зазначимо, що існуючі підходи до визначення сутності трудового потенціалу як до економічної категорії є неоднозначними та потребують подальшого дослідження.

Вперше питання розподілу праці і розвитку трудових ресурсів піднімалися вже в роботах Ксеофонта і Платона. Соціальну роль розподілу праці між фізичною працею і розумовим, а так само диференціацію трудових ресурсів за родом професійної діяльності розглядав Арістотель.

Повною мірою соціально-економічні питання кадрових ресурсів стали об'єктом вивчення в творах представників класичної політекономії. Методологічна база була закладена такими ученими як В. Петті, А. Смітом, Д. Рікардо. Цій проблематиці присвятили свою творчість багато авторів, з яких найбільшу популярність завоювали роботи Р. Беккера, Я. Мінсера, Т. Щульца.

Велику увагу в розробці різних аспектів діагностики інтелектуально-кадрового потенціалу приділяли Л.З. Виготський, Г.Є. Борісов, А.В. Калінін, О.В. Карнілова, А.В. Данілюк, Є. Попов та ін. Так, М. Скаржинський розглядає інтелектуально-кадровий потенціал як одну з форм особистого фактора розвитку індивіда, який, на його думку, проходить у своєму русі низку дослідницьких стадій: ресурсну, факторну (яка залежить від умов виробництва) й виробничу.

Діагностика кадрового потенціалу є необхідним етапом процесу формування й оцінки сукупного потенціалу підприємства і являє собою процес визначення величини інтелектуально – кадрового потенціалу у вартісному вираженні.